

NASZ PRZYJACIEL

Dodatek tygodniowy „Głosu Wąbrzeskiego“ poświęcony sprawom oświatowym kulturalnymi i literackimi

Nr. 16

Wąbrzeźno, dnia 18 kwietnia 1931 r.

Rok 9

Ewangelja

św. Jana rozdz. 10, wiersz 11—16.

Onego czasu rzekł Jezus do Faryzeuszów: Jam jest pasterz dobry. Dobry pasterz duszę swą daje za owce swoje. Lecz najemnik i który nie jest pasterzem, którego nie są owce własne, widzi wilka przychodzącego i opuszcza owce i ucieka, a wilk porywa i rozprasza owce. A najemnik ucieka, iż jest najemnikiem i nie ma pieczy o owcach. Jam jest pasterz dobry, i znam Moje i znają Mnie Moje, jako Mnie zna Ojciec, i Ja znam Ojca, a duszę Moją kładę za owce Moje. I drugie owce mam, które nie są z tej owczarni, i one potrzeba, abym przywiódł i słuchać będą głosu Meogo: i stanie się jeden pasterz i jedna owczarnia.

~~~~~

Nauka

W jaki sposób okazuje się Chrystus dobrym pasterzem?

1. Okazuje się nim w ten sposób, że grzeszników, tak niewiernych jak błędnowierców, miłościwie szuka, aby ich przywieść do uznania prawdy i nawrócenia się. 2. Znalezionych i nawróconych przyjmuje z miłością i bierze ich na Swoje barki. 3. Prowadzi ich na dobre pastwisko, karmi je zdrową nauką, wskazuje im środki zbawienia i żywi ich krwią i ciałem Swojem. 4. Strzeże ich troskliwie od wilka, t. j. od czarta i pomocników jego. 5. Oddaje za nich Swe życie, aby ich wydrzeć i ocalić z paszczyki wilczej.

Po czem poznasz, że należysz do owiec Chrystusa?

Po tem, że słuchać będziesz Chrystusa, jak sam Zbawiciel mówi: „Idą owce za pasterzem, bo znają głos jego; za obcym nie idą, lecz uciekają przed nim, gdyż głosu jego nie znają”. Kto przeto słucha głosu Pańskiego, wołającego, aby się nawrócił i przejął prawdziwą wiarą, kto w wszelkiej cnocie chrześcijańskiej Jego naśladuje, tego Pan uzna za Swego; taki chrześcijanin wiedzieć będzie z doświadczenia, że Jezus jest prawdziwie dobrym

pasterzem i doznawać będzie pokoju i opieki Boskiej przez całe życie. Przekonywują nas o tem żywoty Świętych Pańskich.

Co znaczą słowa Chrystusowe: „Stanie się jeden pasterz i jedna owczarnia“?

Były one proroctwem, które, poczynawszy się od Apostołów, ziściło się i ustawnie się przez wszystkie wieki spełniać będzie aż do końca dni. Owczarnią tą jest Kościół święty, w którym się złączyli żydzi i poganie wszech stanów i narodowości w jedną całość, zostającą pod rządem Jezusa Chrystusa i namiestnika Jego, Papieża. Przez wszystkie wieki Chrystus, dobry pasterz, mocą Swej łaski i głosem Kościoła nawołuje rozproszone owce do Swego św. Królestwa i rządzi nimi z miłością aż do końca wieków.

SZACUNEK DOBREJ ŻONY.

Może kto ręką sławy dostać w boju,
Może wymową i rządem w pokoju;
Lecz, jeśli żona męża nie ozdobi,

Mąż próżno robi.

Kto z gospodarstwa, a kto zaś z wysługi
Zbierze pieniądze i z kupiectwa drugi:

Jeśli się żona nie przyłoży ktemu,

Zginąć wszystkiemu.

Żona uczciwa ozdoba mężowi

I najpewniejsza podpora domowi:

Na niej rząd wszystek: swego męża ona

Głowy korona.

Ona mężowym kłopotom zabiega

I jego wczasu na wszystkim przestrzeża;

Ona wywałbić troskę umie z głowy

Stółkami słowy.

Ona dziateczki ojcowi podobne

Rodzi, skąd rosną pociechy osobne:

Ani już spadków upatrują krewni,

Dziedzica pewni.

Trzykroć szczęśliwy, któremu ty zdarzysz

Ten związek, Pamię! — ale zły towarzysz

Odejmie wszystko, że troski w pół wieka

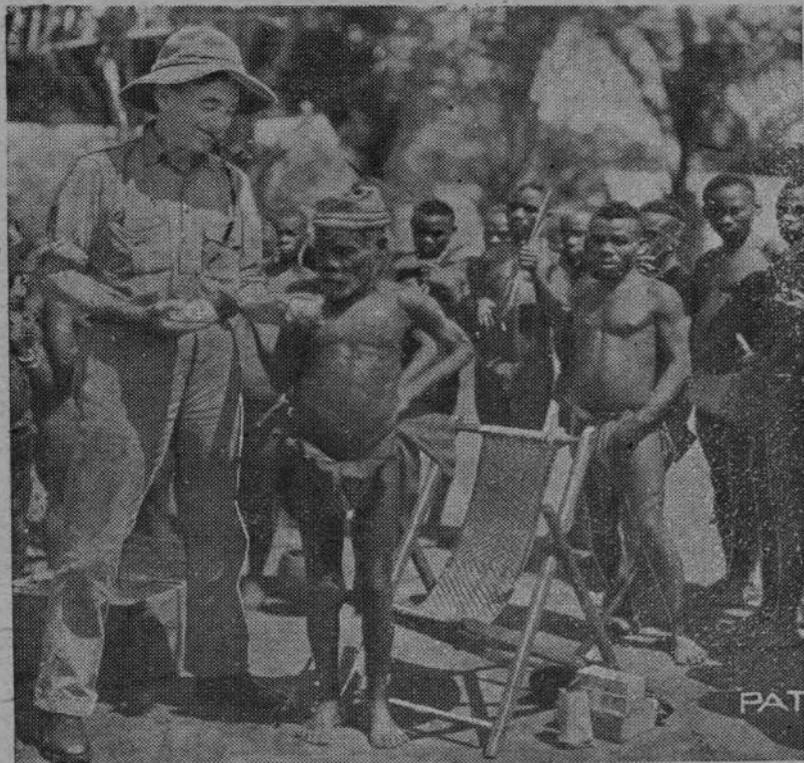
Zgryzą człowieka.

J. Kochanowski.

TEN, CO NA WSZYSTKICH PATRZY Z GÓRY.

Technika kinematograficzna, w szybkim tempie rozwijająca się i udoskonalona, coraz to wynajduje jakieś ulepszenia, mające na celu ułatwienie olbrzymiego procesu „stwarzania” filmów.

METROWI LUDZIE.

W Airyce Środkowej w dorzeczu rzeki Kongo, wśród nieprzebranych bagien i lasów żyje plemię karłów, których wzrost nie przekracza jednego metra. Na ilustracji widzimy członka ekspedycji filmowej, który dotarłszy do kraju karłów wzbudził wśród nich zaufanie do aparatów kinematograficznych tak daleko, że „metrowi ludzie” pozwolili na sfilmowanie ich życia i zwyczajów.

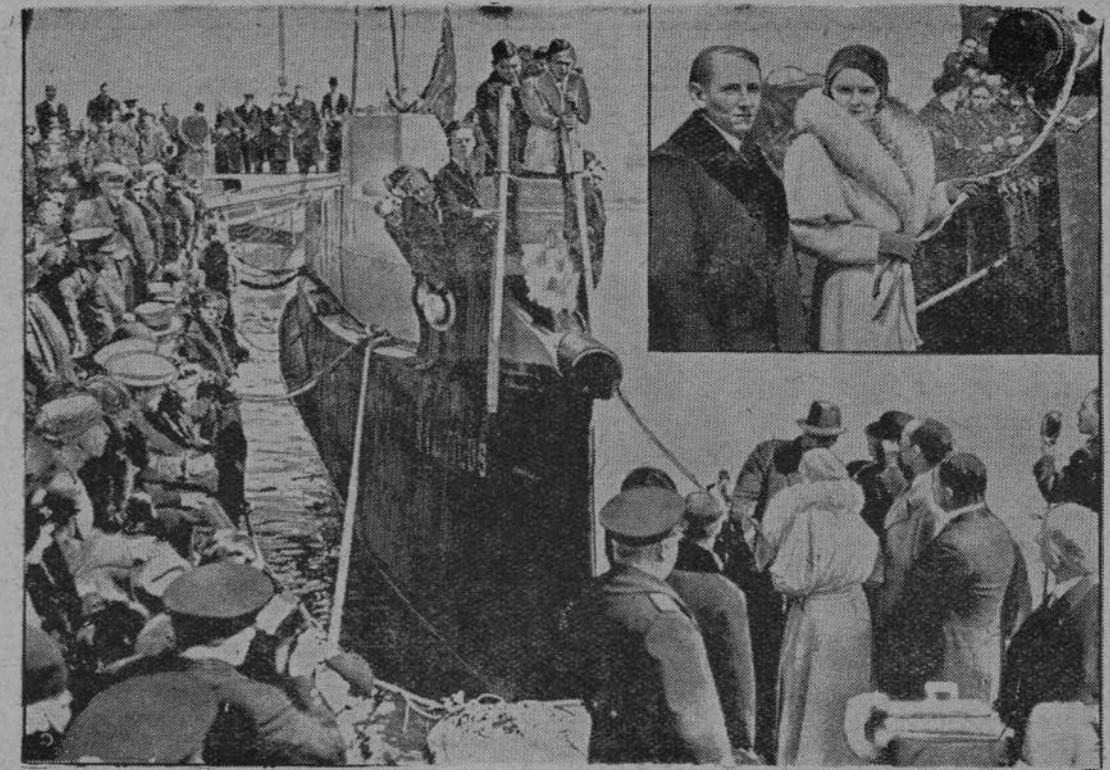
NOWA ZELANDJA.

Dotknięta codopiero katastrofalnym trzęsieniem ziemi, położona na wschód od Australji wyspa Nowa Zelandja, a raczej dwie wyspy objęte tą nazwą, zalicza się do dominjów angielskich. Jest ona oddalona od Australji o 1900 km, od Południowej Ameryki zaś o 7300 km. Odkryta została Nowa Zelandja przez żeglarza holenderskiego Tasmana w roku 1642, jednakże dopiero sto lat później (1769 r.) Cook zbadał ją dokładnie i nawiązał stosunki z krajowcami. Kolonją angielską stała się Nowa Zelandja od r. 1840; krajowcy przez szereg lat jeszcze w krwawych walkach bronili swej niepodległości, lecz w końcu musieli ulec lepszemu uzbrojeniu przeciwników. Od r. 1856 kraj posiada autonomję, a od r. 1907 zalicza się do dominjów Wielkiej Brytanji. Na obszarze 272 250 km. kw. (8 razy większy niż prowincja Prusy Wschodnie), zamieszkuje obecnie 1.400.000 mieszkańców, w czem dawniejszych krajowców, zwanych Maorami, zaledwie 50 tysięcy. Poza niewielką stosunkowo liczbą Chińczyków i Indusów, olbrzymią większość ludności wysp stanowią potomkowie kolonistów europejskich. Statystyka wyznaniowa wykazuje: 514 607 anglikanów, 299 545 prezbiterjan, 163 303 rzym.-katolików, 112 344 metodystów i 2 380 żydów. — Stolicą kraju jest miasto Wellington, liczące ponad sto tysięcy mieszkańców.

STRASZLIWY ORKAN ZNISZCZYŁ CAŁE OSADY W AMERYCE.

Oto ruiny osady rybackiej na północno-wschodnim wybrzeżu Stanów Zjednoczonych, którą nawiedziła straszliwa trąba morska; katastrofa żywiołowa zniszczyła zupełnie cały szereg miasteczek, równając je niemal z ziemią.

CHRZEST „NAUTILLUSA”.

Łódź podwodna, którą amerykański badacz Wilkins wyjechać chce do bieguna północnego została w tych dniach „ochrzczona”. Na uroczystość tę przybyli oprócz załogi i zastępców władz oraz towarzystw naukowych wielkie tłumy ciekawych. Na obrazku naszym widzimy u góry po prawej stronie wnuka Juljusza Verne’go z żoną Wilkinsa, która dokonała chrztu.

GOTOWI DO WYJAZDU ŁODZIĄ PODWODNĄ DO BIEGUNA POŁN. Sir Hubert Wilkins X z załogą, na której czele wyruszy niebawem łodzią podwodną do bieguna północnego. W rogu uczestnik niemieckiej ekspedycji, lekarz fryburski dr. Villinger.

W słowach tylko
chęć widzim, wdzia-
łaniu potęgę
Trudniej dzień do-
brze przeżyć niż na-
pisać księgę.

A. Mckiewilcz.

STRZECHA

Choć się skoń-
czysz - ciągle rób,
Ciebie - nie dzieło
czeka grób.

A. Asnyk.

Wzór matek.

Św. Augustyn słauił matkę swoją za to:

- 1) Że swego męża uważała za swego pana i tak mu była poddana.
- 2) Że starała się wcale niepobożnego męża swego uczynić religijnym nie za pomocą prawienia mu kazań, lecz przez swoją łagodność, uprzejmość i niewzruszoną cierpliwość.
- 3) Że kiedy mąż jej był rozgniewany i wzburzo-ny, ani ruchem, ani słowem mu się nie sprzeci-
wiała.
- 4) Że kiedy minął gniew jego, przy odpowied-
niej sposobności i w odpowiedni sposób zwracała
mu uwagę na jego porywczosć.
- 5) Że nigdy nie skarżyła się na męża i innym
niewiastom, które chciały się przed nią żalić na
mężów swoich, udzielała rady, aby swych mężów
uważały i szanowały jako władców swoich, jeżeli
chcą utrzymać pokój w domu.

6) Że ze swą teściową, którą przeciwko niej
podburzało kilka niewolnic, obchodziła się z nie-
strudzoną cierpliwością, łagodnością i dobrocią.

A co zyskała św. Monika swem postępowa-
niem, wedle świadectwa św. Augustyna?

- 1) Swego porywczego i niepobożnego męża
zmieniła w łagodnego i bardzo pobożnego chre-
ścijanina.
- 2) Niechęć swej teściowej przedzierzgnęła w
najczulszą i szacunku pełną miłość macierzyńską.
- 3) Zapewniła sobie szczęście niezamąconego
pokoju domowego.
- 4) Przez to zdobyła sobie nawrócenie syna
swego Augustyna.
- 5) Uzyskała tym sposobem koronę świętości i
szczęśliwość wieczną.

Matki, kształćcie sumienie dzieci!

Mimo całej ostrożności i czujności trudno ro-
dzicom ustrzec dziecko przed pokusą i sposobno-
ścią do złego. Jeden tylko ku jego ochronie istnie-
je środek: głęboko odczuły wstręt i odraza do
grzechu. Jeśli bojaźń i miłość Boga nie zapuściła
głęboko korzeni w sercu dziecka, wtenczas nie
wystarczy pewno żaden inny środek. Rodzice nie
zawsze mogą mieć dziecko swoje na oczach, ale
obok świętego Anioła Stróża istnieje inny jeszcze
duch opiekuńczy, który powinien towarzyszyć
dziecku dniem i nocą, gdziekolwiek się ono znaj-
duje. Tym duchem opiekuńczym jest dobrze wy-
kształcone sumienie.

Od najwcześniejszego dziecięctwa wychowy-
wane sumiennie, odczuwa dziecko wstręt przyro-
dzony do złego i z obrzydzeniem odwraca się od
niego. Sposób wychowania rodzicielskiego powin-
ien zawsze być zwrócony ku temu, aby dziecku
przyswoić delikatne sumienie. Tutaj rodzice po-

pełniają błąd wielki, gdy bezustannie wprawdzie
przetrzęsają grzeszne wybryki dzieci, ale nie
wzruszają ich serca i nie ożywiają sumienia. Są-
dzą oni po większej części, że spełnili powinność,
gdy skarcili zachodzące uchybienia i ukarali prze-
kroczenia, a nie pomyśleli o środkach, mających
zapobiec przewinieniom. Potrzebną jest rzeczą, a-
by stosownie do okoliczności przewidywać, co by
stać się mogło i przeciwko temu winno dziecko
naprzód być uzbrojone orężem wrażliwego sumie-
nia.

Malec, któremu wolno było bawić się z dzieć-
mi sąsiada, musiał zawsze być doboszem przy za-
bawie w żołnierzy i codziennie męczył rodziców,
aby mu kupili bęben. Wreszcie matka przeprowa-
dziła u ojca obietnicę dostarczenia tej zabawki
pieszczochowi, którego upomniała, aby ładnie pro-
sił Pana Boga przy paciorku, to może mu przysła-
dawał do pacierza prośbę: „Proszę Cię, Boże,
przyslij mi bębenek!” Pewnego rana ojciec ostroż-
nie położył żadaną zabawkę na kołderce jedynaka
i ukrywając się, czekał na wrażenie, jakie sprawi
na dziecku jej widok. Malec budzi się, przeciera
oczy i zdziwiony przypatruje się ślicznej za-
bawce. Ojciec czuje silniejsze bicie serca i już mu
napływają łzy wzruszenia do oczu, gdy słyszy, jak
chłopiec woła:

— A, do diabła! Skądże się wziął ten bębenek
tutaj.

Była to niemiła niespodzianka.

— Żono, — odzywa się zdziwiony ojciec — u-
czymy dziecko nasze modlić się, a inni ludzie ucza-
ją je kłać. Nasz Janek jeszcze nie dosyć jest silny, by
się oprzeć złemu przykładowi. Teraz wiem, że
jakkolwiek nie jest złym, to jednak sumienie jego
nie jest jeszcze dosyć wykształconem i należy go
pilnie strzec, wyrabiając w nim wrażliwość i deli-
katność sumienia.

Małeńki to przykład, ale świadczy o potrzebie
bezustannej pracy nad rozwijaniem i umacnianiem
wrażliwości sumienia w dziecku od małeńskiego,
by je uzbroić w tę tarcz bezpieczeństwa, gdy nie
stanie opieki rodzicielskiej.

Przeznaczenie kobiety.

Bóg stworzył kobietę na anioła stróża dzieci,
powołał na kapłankę, strzegącą świętości domu ro-
dzinnego. Znaczący to innemi słowy: „Obrona osta-
tniego i najsilniejszego szanca chrześcijaństwa i
całego społeczeństwa chrześcijańskiego spoczywa
głównie w ręku kobiety, matki... Na kolanach
chrześcijańskiej matki powinni się wychować mę-
żowie, których Bóg powołał na apostołów prawdy
i bojowników sprawiedliwości. Będziemy niepokona-
nymi, dopóki chrześcijańska matka z krzyżem
w ręku stoi na straży przy bramie ziemskiego ra-
ju, chrześcijańskiej rodziny.